



Tid: 11 juni 2009 kl 16.00 – 16.20

Plats: Bråvallasalen, Stadshuset

Justerat: 11 juni 2009

Petter Lindfors

Mirja Räihä Järvinen

Närvarande

Ledamöter:

Petter Lindfors (m), ordförande

Mirja Räihä Järvinen (s), vice ordförande

Jan Tigerström (m)

Helena Bonnier (m)

Sören Swärd (m)

Ingvar Snees (m)

Katarina Gratschew (m)

Gulan Avci (fp)

Kenneth Nilsson (s)

Berit Kruse (s)

Emilia Hagberg (mp)

Ann-Margarethe Livh (v)

Ersättare:

Göran Kindvall (m)

Sebastian Carlsson (m)

Anders Alvebäck (m)

Per Hallberg (m)

Claes Fleming (fp)

Håkan Thorén (kd)

Bo Holmberg (s)

Margareta Malm (s)

Gunnar Sandell (s)

Torkel Tigerschiöld (mp)

tjänstgörande

Tjänstemän:

Exploateringsdirektör Krister Schultz och nämndsekreteraren Åse Geschwind.
Vidare tjänstemännen vid kontoret Olle Cyrén, Ann-Charlotte Nilsson, Gunnar Jensen,
Petra Nieto, Eva Olsson och Åsa Wigfeldt samt biträdande borgarrådssekreteraren
Thord Swedenhammar från roteln.

§ 34

Vattenmyndighetens förslag till miljökvalitetsnormer, åtgärdsprogram, förvaltningsplan samt miljökonsekvensbeskrivning för Norra Östersjöns vattendistrikt. Svar på remiss

Dnr E2009-007-00408

Protokollsutdrag

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt förslag av ordföranden Petter Lindfors m fl (m) och ledamoten Gulan Avci (fp):

- 1 Exploateringskontorets förslag godkänns i huvudsak.
- 2 Därutöver anförs följande:

Exploateringsnämnden delar kontorets synpunkter i svar på remissen om att osäkerheterna kring miljökvalitetsnormernas rättsverkan, ansvar och kostnadsfördelning för åtgärder samt tidplanen för införandet är alltför omfattande. Det kan få långtgående konsekvenser för regionens utveckling om beslut om miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram fastställts utan att dessa helt centrala frågor har fått ett svar.

Den oklara rättsverkan avser vilken rättslig status miljökvalitetsnormerna enligt vattendirektivet kommer att få inom EU. Enligt miljöbalken innebär miljökvalitetsnormer ett gränsvärde som inte får överträdas och där det inte finns möjlighet till avvägningar som är samhällsekonomiskt och miljömässigt motiverade.

Det är viktigt att frågan om Norra Östersjöns vattendistrikt behandlas på ett noggrant och hållbart sätt, som möjliggör en sund samhällsutveckling och en hållbar miljö. Vattenmyndighetens förslag till skydd för Norra Östersjön är i den bemärkelsen för vagt utformat för att det ska gå att använda som underlag för planering av Stockholm och dess verksamheter.

Med tanke på att de nuvarande tillstånden i vattenförekomsterna redovisas översiktligt i förslaget till förvaltningsplan, och det med ett mycket begränsat underlag, så finns det stora osäkerheter i frågan om validiteten hos de olika klassificeringarna av vattnets tillstånd. Det fortsatta bygget av ett grönt och växande Stockholm kan inte göras med regler som baseras på förhållanden som inte är ordentligt utredda. I förslaget till miljökvalitetsnormer anges att i de fall man har bristande kunskap om förekomsten av vissa kemiska ämnen i vattenförekomsten ska klassningen sättas som "God". Detta är inte rekommendabelt med tanke på vilken rättslig status som begreppet miljökvalitetsnorm har i den svenska miljöbalken. Detta måste ändras till att det upprättas en status av "uppgift saknas" eller dylikt. Det kan inte vara rimligt att utförandet av provtagningar leder till brott mot försämringsförbudet, vilket i sin tur kan leda till krav på åtgärder som inte är samhällsekonomiskt försvarbara.

Exploateringsnämnden delar kontorets uppfattning att en felaktig klassning av vattenområden kan innebära att högre och orealistiska krav kommer att ställas på modifierade och konstgjorda vatten som Slussen, Hammarbysslussen, Hammarby sjö och Bällstaån.

Det är allvarligt att det saknas en ordentlig ekonomisk analys över målens inverkan på

samhället. I förslaget till åtgärdsprogram beräknas Stockholm exempelvis inte få några som helst extrakostnader vid implementering av programmet, vilket vi måste se som mycket osannolikt.

Den miljökonsekvensbeskrivning som vattenmyndigheten har gjort visar på en allt för naturvetenskaplig avgränsning, som inte tar de samhällsekonomiska implikationerna i beräkning. Tillsammans med en för vag förvaltningsplan för att det ska kunna användas som planeringsunderlag i staden bildar det en helhet av bristande förståelse för den moderna stadens förutsättningar och krav, men även på de långtgående juridiska implikationerna av att allt för hastigt sammanfoga de svenska miljökvalitetsnormerna med EU:s vattendirektiv.

Ärendets handlingar

Exploateringskontorets och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 26 maj 2009. I utlåtandet föreslås följande:

- 1 Exploateringsnämnden besvarar kommunstyrelsens remiss av vattenmyndighetens förslag med kontorens utlåtande.
- 2 Nämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Petter Lindfors m fl (m) och ledamoten Gulan Avci (fp) föreslår: (se beslutet)
- 2) Ledamoten Emilia Hagberg (mp) föreslog följande:
 - 1 Nämnden ställer sig positiv till Vattenmyndighetens förslag.
 - 2 Därutöver anförs följande:

Vattendirektivets mål är att alla vatten ska uppnå en god status år 2015 och införandet av miljökvalitetsnormer, åtgärdsprogram, förvaltningsplan samt miljökonsekvensbeskrivning är verktyg för att nå dit. Miljökvalitetsnormer är satta utifrån människors hälsa och det är intressant att kontoren diskuterar normerna som ”problem”. Normerna är juridiskt bindande helt enkelt för att de måste nås, vi kan inte bortse från dem.

Vattnet på jorden är detsamma som när jorden bildades. Under 150 korta år har vi lyckats förstöra denna resurs till den grad att det hotar människans överlevnad. Över hälften av jordens befolkning bor i städer. Det är inte rimligt när kontoren menar att vi som bor i städer måste få ett undantag, att det ska vara OK att vi i städerna fortsätter att ha dålig kvalitet på vattenresurserna. Att som Exploaterings- och Trafikkontoren ställa sig negativa till denna reform kring vattenplanering och hänvisa till att detta enbart skapar mer byråkrati är att blunda för frågan om att säkra vattenkvaliteten för framtiden och det är att motverka beslutsformer som leder till att effektiva åtgärder genomförs.

Det finns säkert detaljer kring tidsplaner och definitioner av hamnområden som kan diskuteras. Liksom avvägningar där miljöproblem står emot varandra, t.ex. avtappningen vid Slussen. Men själva grunden måste vara att direktivets

intentioner ska följas och att det är självklart att miljöhuvudstaden Stockholm ska gå i spetsen för detta arbete. Självklart måste ekonomiska förutsättningar ges för att detta ska vara möjligt.

3) Ledamoten Ann-Margarethe Livh (v) föreslår följande:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden och exploateringsnämnden besvarar kommunstyrelsens remiss av vattenmyndighetens förslag enligt följande:

Vattenmyndighetens förslag är i grunden mycket bra men vi vill ändå tillägga följande:

Skogsbruk och jordbruk måste bedrivas på bästa möjliga miljömässiga sätt med hänsyn till lokala förhållanden. Det innebär exempelvis krav på obrukade kantzoner vid alla vatten och åtgärder för att rena dräneringsvatten från odlad mark som inte tas om hand av kantzoner. Djurhållning med mer än 100 kor eller motsvarande antal av andra djur ska juridiskt hanteras som industriutsläpp med tillräcklig rening av all gödsel. På sikt ska all mer omfattande djurhållning bara ske inom områden där detta av miljöskäl är lämpligt. Inom särskilt övergödningsskänliga områden ska det gå att kräva att särskilda villkor uppfylls för att kunna bedriva jordbruk. Jordbruket måste på ett tydligare sätt kompensera för de utsläpp av fosfor och kväve som sker, antingen genom effektiva åtgärder eller genom en avgift till staten som i sin tur vidtar effektiva åtgärder.

Kraftbolag måste åläggas att modifiera sin vattenreglering i miljöförbättrande riktning efter förslag från Vattenmyndigheterna och att inrätta fiskvägar för upp- och nedvandring vid alla kraftverk och dammar där detta är ekologiskt motiverat. Om behov inte finns vid ett enskilt kraftverk bör man istället bidra till åtgärder på annat håll. Utsättning av fisk får enbart ske för att kompensera för skador orsakade av åtgärder som är irreversibla. Utsättning ska alltid ske med fisk från lokala bestånd och utföras på ett sådant sätt att fiskens naturliga egenskaper bevaras. Överallt där så är möjligt skall små, naturreproducerande bestånd skapas för avelsändamål.

Kommunerna bör också på ett tydligare sätt åläggas att minska sina utsläpp så att God Ekologisk Status uppnås och dessutom ansvara för restaurering av alla de sjöar och vattendrag som förorenats på grund av aktiviteter som kommunen ansvarar för.

Kommunerna bör dessutom åläggas att ansluta alla enskilda fastigheter till det kommunala avloppssystemet där detta är rimligt och för återstående fastigheter se till att tillräcklig rening sker. Om enskilda anläggningar inte är tillräckliga eller inte möjliga att anlägga bör istället en avgift erläggas för att bidra till gemensamma, effektiva anläggningar.

I de fall där kostnaderna för enskilda åtgärder blir orimligt stora bör kommunerna gå in och bidra till gemensamt organiserade anläggningar för att rena vatten genom till exempel musselodling, våtmarker eller dammar. Kommunerna bör åläggas att ta initiativ till sådana åtgärder.

För att effektivisera verksamheten ska en ny central Vattenmyndighet bestående av Havsmyndigheten, Vattenmyndigheterna, Fiskeriverket, SMHI och Naturvårdsverkets vattendel skapas. Denna nya myndighet bör få det direkta ansvaret för allt vattenarbete och utifrån Vattendirektivet och det marina direktivet

kunna reglera utsläpp av förorenande ämnen till vatten från verksamheter på land.

Vice ordföranden Mirja Räihä Järvinen m fl (s) lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

Omröstning

Ordföranden ställer de framlagda förslagen mot varandra och nämnden beslutar enligt förslag av ordföranden Petter Lindfors m fl (m) och ledamoten Gulan Avci (fp).

Reservation

Ledamoten Emilia Hagberg (mp) med hänvisning till sitt förslag.

Ledamoten Ann-Margarethe Livh (v) med hänvisning till sitt förslag.

Ersättaryttrande

Ersättaren Håkan Thorén (kd) instämmer i förslaget från (m) och (fp).

Ersättaren Torkel Tigerschiöld (mp) instämmer i förslaget från (mp).

Vid protokollet
Åse Geschwind

Rätt utdraget intygar:
